

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 16/2020 álláspontja első olvasatban az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2020/C 441/02)

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. május 2-án elfogadta a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (MFF) szóló javaslatcsomagot. A jogalkotási csomagnak részét képezte a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló új európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat, amelynek jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikke.
2. Az Európai Számvevőszék 2018. július 12-én véleményt fogadott el a javaslatra vonatkozóan ⁽¹⁾.
3. Az Európai Parlament 2019. április 4-én elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját.
4. A Tanács és az Európai Parlament 2020 októberében tárgyalásokat kezdett annak érdekében, hogy a korai második olvasatban megállapodás szülessen. A tárgyalások 2020. november 5-én sikeresen lezárultak, amikor is az Európai Parlament és a Tanács ideiglenes megállapodásra jutott a kompromisszumos szövegről.
5. Az Európai Parlament Költségvetési Bizottságának (BUDG) elnöke és Költségvetési Ellenőrző Bizottságának (CONT) elnöke 2020. november 12-én levelet intézett az Állandó Képviselők Bizottságának elnökéhez, amelyben jelezték, hogy amennyiben a Tanács hivatalosan is továbbítja az Európai Parlament részére a megállapodásnak megfelelő álláspontját, ők ajánlani fogják a plenáris ülésnek, hogy a Parlament – a jogász-nyelvész ellenőrzést követően – a második olvasat során módosítás nélkül fogadja el a tanácsi álláspontot.
6. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. november 16-án megerősítette a rendeletnek a két intézmény által közösen jóváhagyott kompromisszumos szövegét.

II. CÉL

7. A tárgyalások eredményéből következően a rendelet célja, hogy általános feltételrendszert állapítson meg az uniós költségvetés védelmére azokra az esetekre, amikor a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértése kellően közvetlenül érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll.
8. A mechanizmus biztosítaná, hogy a hozott intézkedések minden esetben arányosak legyenek, és eszközöket kínálva a végső címzettek vagy kedvezményezettek védelmének megerősítésére.
9. Az intézkedések elfogadására és megszüntetésére irányuló eljárás – amelyet részrehajlásmentes és tényeken alapuló megközelítés alapján kellene lefolytatni – emellett tiszteletben tartaná az objektivitást, a megkülönböztetés tilalmát és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód elvét. Konkrétabban, az intézkedések lehetséges elfogadásához vezető eljárás által érintett minden tagállamnak lehetősége lenne benyújtani a megállapításokkal kapcsolatos észrevételeit, korrekciós intézkedéseket javasolni, valamint észrevételeket tenni a tervezett intézkedések arányosságára vonatkozóan.
10. Az intézkedések elfogadására és megszüntetésére vonatkozóan a rendelet végrehajtási hatásköröket ruházna a Tanácsra, amelynek a Bizottság javaslata alapján kellene eljárnia.

⁽¹⁾ ST 11707/18 – HL C 291., 2018.8.17., 1. o.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános megjegyzések

11. A plenáris ülésen történt szavazást követően az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy a második olvasatban megállapodás születhessen a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja alapján, amelyet a Parlament módosítások nélkül hagyna jóvá. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a társjogalkotók között létrejött kompromisszumot.

B. Kulcskérdések

12. Az Európai Parlamenttel elért kompromisszum főbb elemei a következőképpen foglalhatók össze:
- a szóban forgó mechanizmus természetének az uniós költségvetés védelméhez való viszonya világosabb és szorosabb lett,
 - az intézkedések elfogadásának feltételei részletesebben kerültek meghatározásra,
 - erőteljesebbé vált a végső címzettek és kedvezményezettek védelme,
 - a szövegben meghatározásra került az Európai Parlament külön szerepe,
 - az intézkedések hatóköre kibővült annak biztosítása érdekében, hogy a feltételrendszer-mechanizmus a Next Generation EU eszközön keresztül juttatott forrásokra, valamint azokra az esetekre is alkalmazandó legyen, amikor az uniós költségvetést az uniós költségvetés által garantált kölcsönök és egyéb eszközök útján hajtják végre,
 - az intézkedések elfogadására és megszüntetésére vonatkozó eljárások hatékonysága javult,
 - a szövegbe bekerült, hogy az intézkedéseket és azok megszüntetését a Tanács végrehajtási határozat útján, a Bizottság javaslata alapján eljárva, minősített többséggel fogadja el,
 - a szövegbe bekerült egy új rendelkezés a jelentéstételről, hároméves határidőt megállapítva.

IV. ÖSSZEGZÉS

13. A Tanács álláspontja maradéktalanul tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között a Bizottság közreműködésével lefolytatott tárgyalások során kialakult kompromisszumot. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél, amelyet a BUDG és a CONT Bizottság elnökei 2020. november 12-én küldtek az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének.
-